

บันทึก

เรื่อง การตีความหมายของมาตรา ๑๐ แห่งพระราชกฤษฎีกาควบคุมเครื่องอุปโภค
และบริโภคและของอื่น ๆ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๔๕

๑. หนังสือกระทรวงพาณิชย์ ที่ ๙/๒๕๘๖ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๘๖ แจ้งมายังคณะกรรมการกฤษฎีกาว่ากระทรวงเกษตรธิการได้แจ้งมายังกระทรวงพาณิชย์ว่า ได้พิจารณาเห็นความจำเป็นจะต้องประกาศห้ามการส่งข้าวเปลือกออกนอกเขตบางจังหวัดเป็นการชั่วคราวเพื่อให้คณะกรรมการสงเคราะห์พันธุ์ข้าวปลูกแก่ผู้ต้องอุทกภัย สามารถจัดกว้านซื้อไว้ได้โดยสะดวก ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการขาดแคลนข้าวกินและข้าวปลูกในท้องที่ซึ่งถูกอุทกภัย จึงให้กระทรวงพาณิชย์พิจารณาดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาควบคุมเครื่องอุปโภคบริโภคและของอื่น (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๔๕

กระทรวงพาณิชย์จึงได้เชิญ ผู้แทนกระทรวงเกษตรธิการ และผู้แทนกระทรวงมหาดไทยมาประชุมปรึกษาหารือกัน เพื่อกำหนดวางวิธีการที่จะดำเนินการในเรื่องนี้ มีความเห็นพร้อมกันว่า การที่จะควบคุมข้าวเปลือกนั้นไม่มีข้อขัดข้องอย่างไร แต่การที่ขานาหรือบุคคลที่จะขายข้าวเปลือกให้แก่คณะกรรมการสงเคราะห์พันธุ์ข้าวปลูกแก่ผู้ต้องอุทกภัยนั้น ข้องใจว่าอาจมีความผิดตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชกฤษฎีกาควบคุมเครื่องอุปโภคบริโภคและของอื่น ๆ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๔๕ ซึ่งมีความว่า “มาตรา ๑๐ การซื้อการขายของที่มีประกาศควบคุมเป็นการค้า ให้กระทำร้านค้าที่ได้จดทะเบียนพาณิชย์ไว้แล้ว และโดยเจ้าของหรือผู้ที่มีอำนาจจัดการร้านค้านั้น หรือโดยบุคคลซึ่งได้จดทะเบียนเป็นผู้ทำการค้าตามที่กระทรวงพาณิชย์กำหนด”

จึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นเพื่อดำเนินการต่อไป (ดูเอกสารหมายเลข ๑)

๒. คณะกรรมการกฤษฎีกา (เลขาธิการ) พิจารณาแล้วแจ้งไปยังกระทรวงพาณิชย์ว่า การรับพิจารณาให้ความเห็นในปัญหากฎหมายของคณะกรรมการกฤษฎีกาแก่กระทรวงทบวงกรมนั้น มีหลักปฏิบัติอันปรากฏตามหนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ น.ว. ๔๐/๒๕๘๔ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๘๔ อยู่ว่า “ถ้ากระทรวงทบวงกรมใดมีความสงสัยในปัญหากฎหมายฉบับใดแล้ว ให้ติดต่อหารือกับเจ้ากระทรวงผู้รักษากฎหมายนั้นๆ โดยตรงก่อน หากมีความเห็นขัดแย้งไม่เป็นที่ตกลงกันแล้ว จึงให้ส่งปัญหากฎหมายนั้นๆ มาเพื่อขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาตีความโดยผ่านกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.....” แต่โดยที่ปัญหาเรื่องนี้นี้ยังไม่ปรากฏว่ากระทรวงผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกานั้นได้พิจารณาแล้วและมีความเห็นเช่นใด เพื่อให้การได้ดำเนินไปตามมติคณะรัฐมนตรี จึงขอให้กระทรวงเจ้าหน้าที่คือกระทรวงพาณิชย์และกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาเสียก่อนว่า เรื่องนี้จะถือเป็นการค้าหรือไม่ ซึ่งฉันคิดว่าจะต้องพิจารณาตามข้อเท็จจริง และเมื่อกระทรวงเจ้าหน้าที่มีความเห็นอย่างนั้นอย่างนั้นแล้ว มีการขัดข้อง

หรือขัดแย้งกับความเห็นของผู้อื่นก็ควรส่งเรื่องให้คณะกรรมการกฤษฎีกาตีความ ตามความเห็นส่วนตัวของฉัน ฉันเห็นว่าการค้าน่าจะหมายถึงการซื้อเพื่อขายโดยหวังกำไร และมีใช้จะเป็นครั้งคราว อนึ่ง การจะจับกุมหรือไม่ในกรณีสงสัยนั้น ถึงจะเป็นอำนาจของตำรวจ แต่ทำภายใน คือตกลงกับฝ่ายตำรวจได้ว่าถ้าปรากฏการเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ตามที่กระทรวงเจ้าหน้าที่เห็นควรผ่อนผันก็ขออย่าได้จับกุมด้วยเหตุว่าปฏิบัติผิดพระราชกฤษฎีกาฉบับที่กล่าวนั้น เช่นนี้ก็อาจทำได้ (ดูเอกสารหมายเลข ๒)

๓. โดยที่คณะกรรมการกฤษฎีกามีได้รับทราบว่า กระทรวงพาณิชย์ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีหรือไม่ประการใด และเป็นเวลาล่วงเลยพอสมควรแล้ว จึงสั่งจำหน่ายเรื่อง

สำนักงานเลขานุการ

๙ มกราคม ๒๕๔๖